Raadsinformatiebrief

Datum	28 februari 2023	Zaaknummer	
		Portefeuille	Openbare orde en veiligheid
			ir. C.H.C. van Rooij
Onderwerp			

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
De locatiekeuzes en locaties voor de huisvesting en opvang van asielzoekers, Oekraïners en statushouders in 2023 en verder en de extra kansen die zijn benut voor andere doelgroepen.

Aanleiding
De gemeenteraad heeft in de gemeenteraadsvergadering van 15 december 2022 besloten om in de huisvesting en opvang te (blijven) voorzien van asielzoekers* en Oekraïense vluchtelingen*. Daarnaast zijn er extra taakstellingen voor de huisvesting van statushouders*. In het totaal gaat het in 2023 om ca. 950 opvangplekken, waarvan er ca. 450 al zijn gerealiseerd.

Kernboodschap
In deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de bestaande en toekomstige locaties voor de korte en de langere termijn voor de huisvesting en opvang van asielzoekers, gevluchte Oekraïners en statushouders en de kansen die dit biedt voor andere doelgroepen.

Afspraken
In Brabant-Noord zijn afspraken gemaakt over de opvang van de aantallen asielzoekers, Oekraïners en statushouders in de diverse gemeenten in de regio. Meierijstad staat aan de lat voor:

- De langjarige huisvesting en opvang van ca. 300 asielzoekers, te weten 250 asielzoekers vanaf 1 april en ca. 50 asielzoekers vanaf 1 januari 2024;
- De (verlenging van) de huisvesting en opvang van 450 gevluchte Oekraïners. Op dit moment worden al ruim ca. 420 Oekraïners opgevangen in (tijdelijke) opvanglocaties verspreid over de gemeente (zie kaartje);

Naast de afspraken in de regio is er de reguliere taakstelling voor de huisvesting statushouders. De opgave is de huisvesting van 99 statushouders in de 1e helft van dit jaar en naar verwachting eenzelfde aantal in de 2e helft van dit jaar. In de taakstelling voor de 1e helft van dit jaar wordt

deels voorzien, door onder meer de woon- en leefplekken in voormalig verpleeghuis Joachim & Anna (omgedoopt tot De Thuishaven).

Randvoorwaarden
De gemeenteraad heeft (ook in de raadsvergadering van 15 december) besloten te onderzoeken of met de huisvesting van asielzoekers, Oekrainers en statushouders slimme combinaties met het huisvesten van andere doelgroepen mogelijk zijn. Daarnaast heeft de raad besloten te zoeken naar kleinschalige oplossingen waar dat kan en centrale oplossingen waar dat (financieel) noodzakelijk is. En verder om te streven naar geografische spreiding en innovatieve en onorthodoxe oplossingen niet uit de weg te gaan. Veilige en humane opvang dicht bij voorzieningen zijn eerder genoemd als belangrijke uitgangspunten bij de opvang van en voor vluchtelingen. De portefeuillehouder heeft verder tijdens de behandeling in de raadscommissie toegelicht dat het streven is zoveel als mogelijk kansrijke vluchtelingen dan wel potentiële of nog niet gekoppelde statushouders op te vangen. Dit omdat de gemeente bij voorkeur investeert in potentiële nieuwe inwoners en daarmee direct aan de slag kan met de integratie in onze gemeenschap. .

Uitgangspunten
Los van de harde afspraken die zijn gemaakt in de regio, speelt dat een nieuwe asielcrisis dreigt. Het huisvesten en opvangen van de verschillende doelgroepen is dus urgent. Daarom is gekeken naar locaties die snel en makkelijk en bij voorkeur voor langere tijd beschikbaar zijn. Bij de zoektocht is/zijn betrokken:

- Gemeentelijk vastgoed
- Gemeentelijke kavels
- Actieve gemeentelijke grondexploitaties (bouwgrond waarvan de gemeente eigenaar is en waar al een toekomstige ontwikkeling is beoogd)
- Mogelijke locaties van maatschappelijke partners
- Locaties vanuit de (vastgoed)markt

Daarnaast is gekeken naar bestaand vastgoed en naar locaties die geschikt zijn voor het plaatsen van nood- en/of flexwoningen. Verder wordt onderzocht of verlenging van opvang in de huidige locaties (zie hieronder) mogelijk is.

Locaties
Op dit moment worden ca. 420 (Oekraïense) vluchtelingen en derdelanders opgevangen op meerdere locaties in onze gemeente (zie kaartje). Concreet gaat het om:

- Woningen in de wijk Hoevenbraak in Schijndel;
- Een voormalig bankgebouw in Sint-Oedenrode;
- Een woning aan de Zwembadweg in Sint-Oedenrode;
- Het voormalige klooster van de Zusters Franciscanessen in Veghel;
- Twee woningen aan Nederboekt in Veghel;
- Een vleugel in woonzorgcentrum De Watersteeg in Veghel.

Omdat van de meeste locaties (nog) onduidelijk hoe lang deze beschikbaar zijn voor opvang en omdat deze locaties onvoldoende ruimte bieden om aan de totaalopgave (de opvang en

huisvesting van ca. 950 asielzoekers, Oekraïners en statushouders) te voldoen, is naar alternatieven gekeken. Op dit moment zijn de onderstaande locatie in optie/ beschikbaar:

- Chaletpark Boschvoort in Sint-Oedenrode (3-6 jaar, ca. 120 plaatsen);
- Een kantoorpand aan de Heidebloemstraat 15 in Schijndel (1-2 jaar, ca 70 plaatsen);
- Het voormalige gemeentehuis aan de Markt in Schijndel (ca. 1 jaar, ca 120 plaatsen);
- 144 RVB-woningen (Tiny Houses) aan de Bremweg in Schijndel (5-10 jaar, ca 300 plaatsen)**

***Aan de Bremweg in Schijndel (achter sportpark) liggen kavels die in eigendom zijn van de gemeente. Deze kavels worden geschikt gemaakt voor het plaatsen van 144 RVB-woningen. Dat zijn woningen van het Rijks Vastgoed Bedrijf die zijn aangeboden door het rijk om versneld het aantal flexwoningen te kunnen verhogen.*

Innovatief
Bovenstaande locaties zijn of (kunnen) worden geschikt gemaakt voor de huisvesting en opvang van Oekraïners en/of kansrijke asielzoekers / potentiële statushouders. Statushouders worden via de reguliere weg – via de woningcorporaties – gehuisvest. Zo wordt onder meer voormalig verpleeghuis Joachim & Anna geschikt gemaakt voor de huisvesting van statushouders in combinatie met jonge bewoners. Een voorbeeld van een innovatieve huisvestingsoplossing. Net als het (tijdelijk) huisvesten van Oekraïners in een leegstaande afdeling van verpleeghuis De Watersteeg. Dit met de insteek dat deze Oekraïners iets voor bewoners van het verpleeghuis kunnen betekenen.

Kansen
Om de kansen van regulier woningzoekenden, spoedzoekers (mensen die dringend een woning nodig hebben) en statushouders verder te vergroten, zijn we met de woningcorporaties overeen gekomen dat we versneld 200 flexwoningen (woningen op tijdelijke locaties) bouwen. Het gaat om woningen die al zijn overeen gekomen in de prestatieafspraken. Daarnaast is de intentie uitgesproken om 150 extra flexwoningen te bouwen. Daarbij wordt vooral gekeken naar gronden die de gemeente zelf in grondexploitatie heeft. Daarmee geeft de gemeente invulling aan de opdracht om ook kansen voor andere doelgroepen, zoals regulier woningzoekenden, te benutten.

Kanttekening
De zoektocht naar en de beschikbaarheid van locaties is een continue proces. Het kan dus zijn dat nieuwe mogelijkheden zich aandienen of dat opties ver- of afvallen. Daarnaast is de stroom vluchtelingen ongewis. Op dit moment is de toestroom groter dan de beschikbaarheid van het aantal opvanglocaties. Dit kan dus wijzigen.

Communicatie
Omwonenden van de beoogde locaties worden op dinsdag 28 februari per brief geinformeerd. Vervolgens wordt op maandag 6 maart een inloopavond gehouden. Tijdens deze avond krijgen belangstellenden meer informatie over de locaties en over de inrichting en de organisatie daarvan. In- en externe betrokkenen en partijen zijn aanwezig en vertegenwoordigers van de doelgroep zelf. Daarnaast wordt via de media informatie verspreid over de huisvesting, opvang en begeleiding van de diverse groepen ontheemden.

Participatie
Aan het realiseren van huisvestings- en opvanglocaties van asielzoekers, Oekraïners en statushouders werken private en publieke partijen mee. Dan gaat het onder meer om het Rijksvastgoedbedrijf, de gezamenlijke woningcorporaties, ondernemers en vastgoedeigenaren.

Duurzaamheid
De inzet is om bestaand (leegstaand) vastgoed te benutten en om flexwoningen te realiseren die aan de geldende duurzaamheidsnormen voldoen. Zo zijn de RVB-woningen voorzien van zonnepanelen.

Financiën
De kosten voor de opvang van Oekraïners en asielzoekers worden gedekt door het rijk. De huisvesting van statushouders gaat via de reguliere weg. Het betreft hier immers nieuwe Nederlanders.

Planning
Het doel is om in ieder geval dit jaar (en bij voorkeur uiterlijk 1 april) te voorzien in de huisvesting van ca. 250 asielzoekers (en 300 voor 1 januari 2024); in de (verlenging van) de huisvesting van 450 Oekrainers en in het huisvesten van ca. 200 statushouders.

Bijlage(n)
1) Aanbod RVB-woningen
2) Kaartje huidige en beoogde locaties

Ter inzage documenten

Met vriendelijke groet,

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad
De secretaris, De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA ir. C.H.C. van Rooij

***Toelichting begrip vluchteling, asielzoeker, (gekoppelde) statushouder, beschermde status**
• *Vluchteling: iemand die op de vlucht is voor oorlog, geweld of vervolging;* • *Asielzoeker: iemand die in een ander land om bescherming heeft gevraagd maar deze nog niet heeft gekregen. Zolang de asielprocedure loopt, hebben asielzoekers recht op opvang, zorg en begeleiding. Een asielzoeker mag pas werken als zijn of haar asielaanvraag minstens 6 maanden in behandeling is. Daarnaast is de periode dat een asielzoeker mag werken beperkt: In een periode van 52 weken mag een asielzoeker 24 weken werken;*

- *Statushouder of vergunninghouder: Een asielzoeker die erkend is als vluchteling wordt een statushouder. Een statushouder is in het bezit van een verblijfsvergunning. In Nederland bepaalt de IND of mensen een erkende status krijgen;*
- *Verblijfsvergunning: een document waaruit blijkt dat een niet-Nederlander toestemming heeft om langer dan drie maanden in Nederland te verblijven en hier te wonen, te werken en te leven. De meeste asielzoekers krijgen een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd (meestal 5 jaar). Daarna wordt bekeken of a) nog steeds bescherming nodig is b) het inburgeringsexamen met succes is afgelegd. Is dat het geval? Dan kan een vergunning voor onbepaalde tijd worden verleend. Tenzij er sprake is van een ernstig misdrijf mag een vergunninghouder de rest van zijn of haar leven in Nederland blijven wonen;*
- *Gekoppelde statushouder: statushouders die zijn toegewezen aan een bepaalde gemeente. Deze gemeente is dan verantwoordelijk voor de huisvesting van de statushouder;*
- *Beschermde status: vluchtelingen uit de Oekraïne met de Oekraïense nationaliteit of vluchtelingen die legaal in de Oekraïne verbleven ten tijde van het uitbreken van de oorlog én hun familieleden (partners en minderjarige ongehuwde (stief)kinderen hebben een beschermde status tot in ieder geval 4 maart 2024. Deze wordt waarschijnlijk met een jaar verlengd (tot 4 maart 2025). Dat betekent dat deze groep recht heeft op opvang, onderwijs, financiële en medische hulp en/o) ondersteuning. Ook mogen Oekraïners werken;*
- *Derdelander: vluchteling uit de Oekraïne zonder Oekraïense nationaliteit maar met een tijdelijke verblijfsvergunning voor werk of studie. Derdelanders die voor 19 juli 2022 waren ingeschreven in een Nederlandse gemeente, hebben tot 4 maart 2023 recht op opvang. Daarna moeten zij of terug naar het land van herkomst; asiel aanvragen of op eigen gelegenheid vertrekken. Op dit moment is nog onduidelijk wat er met derdelanders gaat gebeuren die geen van deze opties kiezen en op 4 maart 2023 nog in de gemeentelijke opvang verblijven.*